

Jäälin kappeli

Pelastussuunnitelma

Jäälin kappeli pelastussuunnitelma

Laadittu 18.2.2016

Laatija Milla Korkia-aho

Viimeksi päivitetty 4.10.2023

Päivittäjä Milla Korkia-aho

Tämä pelastussuunnitelma on laadittu käyttäen palvelua MST Consulting Oy.

Tässä pelastussuunnitelmassa on 46 sivua.

Sisällys

1	Johdanto	5
2	Lainsäädäntö	6
3	Jakelu ja päivittäminen	7
4	Kohteen perustiedot	8
4.1	Perustiedot	8
4.2	Muut tiedot	8
5	Organisaatio	12
5.1	Turvallisuushenkilöstö	12
5.2	Turvallisuushenkilöstön tehtävät	13
5.3	Turvallisuushenkilöstön koulutus ja tiedotus	14
5.4	Kiinteistön turvallisuushenkilöt	14
5.5	Kiinteistön tärkeät numerot	14
5.6	Muut tärkeät numerot	15
6	Riskien arviointi	16
7	Turvallisuusjärjestelyt	22
7.1	Toimitilaturvallisuus	22
7.2	Sammutuskalusto	22
7.3	Turvalaitteet	24
7.4	Ensiapu	26
7.5	Paloturvallisuus	26

8	Muut järjestelyt	30
8.1	Ilmanvaihtokone	30
9	Toimintaohjeita	31
9.1	Turvallisuusorganisaatio	31
9.2	Avun hälyttäminen	31
9.3	Tiedottaminen onnettomuus- ja kriisitilanteissa	33
9.4	Sairauskohtaus tai tapaturma	34
9.5	Tulipalo	36
9.6	Toimenpiteet hätäpoistumistilanteessa	36
9.7	Toiminta palohälytystilanteessa	38
9.8	Toiminta kokoontumispaikalla	39
9.9	Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa	40
9.10	Vesivahinko	40
9.11	Väkivallan uhatessa	40
9.12	Pommiuhka	41
9.13	Yleinen vaaramerkki	42
9.14	Sähkökatkot	43
9.15	Kynttilöiden turvallinen polttaminen	43
10	Väestönsuojelu	44
11	Suojaväistö	45
12	Irtaimiston säilytys	46

1 Johdanto

Pelastussuunnitelman tarkoituksena on herättää työntekijöiden, ohjaajien ja seurakuntalaisten mielenkiintoa turvallisuusasioita kohtaan ja antaa heille tietoa kiinteistön turvallisuuteen liittyvissä asioissa normaali- ja poikkeusoloissa sekä selkeyttää toimintaohjeita vaaratilanteiden, onnettomuuksien, suuronnettomuuden ja poikkeusolojen varalta.

Oikeat ensitoimenpiteet ennen ammattiauttajien saapumista ovat ratkaisevan tärkeitä esimerkiksi sairaskohtaus-, palo- tai vesivahinkotilanteessa. Onnistuneet ensitoimenpiteet vähentävät onnettomuuden seurauksena syntyviä vahinkoja merkittävästi - ääritilanteessa antavat lähimmäiselle elämän takaisin. Meistä jokainen on velvollinen toimimaan ja auttamaan omien kykyjensä mukaan.

Oulun seurakuntayhtymä

2 Lainsäädäntö

Pelastussuunnitelman laatimisvelvollisuus perustuu pelastuslain (PeL 379/2011) sekä pelastusasetuksen (PeA 4077/2011) vaatimuksiin omatoimisesta varautumisesta. Säädösten tavoitteena on ihmisten oman toiminnan sekä viranomaistoiminnan menetelmin vähentää tulipalojen, tapaturmien ja muiden vaaratilanteiden määrää siten, että väestön terveys, omaisuus, työpaikat, toimeentulo, tuotannon jatkuvuus ja puhdas ympäristö kyetään turvaamaan kaikissa olosuhteissa sekä normaali- että poikkeusoloissa.

Pelastussuunnitelma on kirjoitettu dokumentti siitä, kuinka kohteessa varaudutaan toimimaan erilaisissa onnettomuus-, vaara- tai vahinkotilanteissa ja kuinka se organisoii onnettomuuksia ehkäisevän toiminnan. Järjestelyjen lähtökohtana ovat uhkakuvat sekä niistä johdettujen riskien arviointi ja hallinta. Tässä kiinteistössä suunnitteluvuorituksen määräytymiseen on vaikuttanut seuraavat pelastuslain kohdat: 14 §, 15 §, 16 §.

3 Jakelu ja päivittäminen

Suunnitelma on tarkastettava vähintään kerran vuodessa sekä toiminnan oleellisesti muuttuessa. Pelastusviranomaisia täytyy pitää ajan tasalla suunnitelmasta ja sen oleellisista päivityksistä.

Päivittäminen

Suunnitelmapäivityksestä vastaa: Seurakuntamestarit

Omatoiminen suunnitelman tarkastus tehdään vuosittain. Kukin seurakunta pitää ajantasalla pelastussuunnitelmassa esitettyjen vastuuhenkilöiden ja toimintojen oikeellisuuden, tarvittaessa päivittää päivitysoikeuksiensa laajuudessa sekä ilmoittaa muista tarvittavista muutoksista turvallisuuspäällikölle.

Päivitystä valvoo ja ohjaa seurakuntayhtymän turvallisuuspäällikkö.

Jakelu

Suunnitelma löytyy MSTC-pelastussuunnitelmatyökalusta. Pelastussuunnitelman pääsee lukemaan seurakuntayhtymän kotisivuilta tai kiinteistön ohjetaulussa olevan QR-koodin kautta.

4 Kohteen perustiedot

Jäälän kappelilla järjestetään erilaisia yleisötilaisuuksia ja kerhotoimintaa lapsille ja nuorille.

4.1 Perustiedot

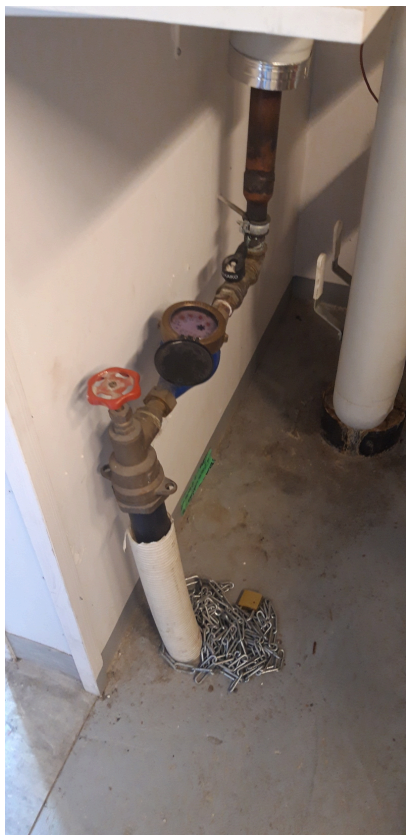
Kiinteistön nimi	Jäälän kappeli
Kiinteistön osoite	Rivitie 9 90940 JÄÄLI
Rakennusten määrä	1
Kiinteistön omistaja	Oulun seurakuntayhtymä puh. 08 3161300 http://www.oulunseurakunnat.fi
Rakentamisvuosi	1976

4.2 Muut tiedot

Kohde kuuluu seuraavaan pelastustoimen alueeseen: Pohjois-Pohjanmaa. Pelastuslaitoksen arvioitu saapumisaika kohteeseen on n. 10 minuuttia.

Paloilmoittimen hoitaja	Jari Musta Oulun seurakuntayhtymä puh. 044 3161571
Paloilmoittimen keskuksen sijainti	Pääsisäänkäynnin tuulikaapissa
Kiinteistöhoito	Kiinteistöpalvelut puh. 044 3161730 päivystys 040 5652674
Talvikunnossapito	Lassila&Tikanoja puh. 010 636121

Sähköntarjoaja	Oulun Energia puh. 08 55843300 päivystys 08 55843222 http://www.oulunenergia.fi
Vesiyhtiö	Oulun kaupunki: Oulun vesi puh. 08 55843800 päivystys 044 7033800 http://www.oulunvesi.fi
Vartiointiliikkeen yhteystiedot	Securitas puh. 020 4912600 päivystys puh. 020 4912600 http://www.securitas.fi
Kokoontumispaikka	Autojen pysäköintialue kiinteistön edessä
Varakokoontumispaikka	Viereinen kiinteistö
Lämmitysmuoto	Kaukolämpö
Veden pääsulku	Lämmönjakohuoneessa, käynti ulkokautta. Lämmönjako katkaistaan sulkemalla lämmönvaihtimesta venttiilit Lämmin käyttövesi sulkemalla kaikki hanat, joissa lukee lämmin käyttövesi Kylmä käyttövesi katkaistaan päävesisulusta, joka sijaitsee lämmönjakohuoneessa (tunnistat venttiilin punaisesta väristä ja vieressä on vesimittari)
Lämmönjakohuone	Kiinteistön takana, käynti ulkokautta
Sähköpääkeskus	Kiinteistön takana, käynti ulkokautta
Ilmanvaihtokone	Tekninen tila
Ilmanvaihdon hätä-seis	Pääeteisessä paloilmoittimen vieressä IV-hätäseis -painike sekä varhaiskasvatus/nuorisotilojen tuulikaapissa

Veden pääsulku lämmönjako-
huoneessa

Henkilömäärät

Yhteensä			
	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	100	100	0
	<i>Tilat soveltuvat n. 100 hengen tilaisuuksiin</i>		
Viikonloppuisin	100	100	0
	<i>Tilat soveltuvat n. 100 hengen tilaisuuksiin</i>		

Kiinteistön huoltotoimenpiteet

- **Kiireelliset** kiinteistöhuoltotyöt hoidetaan arkena **kiinteistöpalveluiden** kautta.
- **Kiireettömät** kiinteistöhuoltotyöt hoidetaan aina **palvelupyynnöllä**.
- **Virka-ajan ulkopuolella** kiireellisissä kiinteistöhuoltotoissa otetaan yhteyttä päivystysnu-

meroihin (Katso luku 5.5.).

- Viikonloppuisin tilatuista kiireellisistä kiinteistöhuoltotöistä (esimerkiksi viemärihuolto) ilmoitetaan palvelupyynnöllä kiinteistöpalveluihin.
- Mahdolliset siivouksen tai kiinteistöhuollon reklamaatiot ilmoitetaan palvelupyynnöllä.

5 Organisaatio

5.1 Turvallisuushenkilöstö

Onnettomuuksien ja vahinkojen ennaltaehkäisystä sekä pelastus-, ensiapu- ja muista kiireellisistä tehtävistä vastaavat seurakunnan turvallisuushenkilöstö. Turvallisuushenkilöstöllä on jokaisella oma tehtävänsä, jonka he hoitavat muun työnsä ohella. Henkilöstön tulee perehtyä huolellisesti seurakunnan pelastussuunnitelmaan, omaan tehtäväkuvaukseen ja annettuihin turvallisuusohjeisiin ja toimia niiden mukaan sekä normaaliaikana, että onnettomuuden sattuessa.

Myös jokaisen seurakunnan henkilön tulee toimia annettujen ohjeiden mukaan, ylläpitää ja edistää seurakunnan turvallisuuskulttuurin muodostumista ja tarvittaessa ehkäistä vahingon syntyminen tai rajoittaa vahingon laajuutta. Seurakunnan johdon tulee omalta osaltaan mahdollistaa turvallisuuteen tähtäävä toiminta antamalla turvallisuushenkilöstölle riittävä toimintavapaus tehtävien suorittamiseen.

5.2 Turvallisuushenkilöstön tehtävät

Yhteisen kirkkoneuvoston päätöksellä (8/25.5.2005 § 200 liite 51) on yhtymään nimetty pelastusorganisaatio.

Turvallisuusjohtaja (yhtymäjohtaja) Antaa edellytykset turvallisuustoiminnan luomiselle ja ylläpitämiselle. Vastaa turvallisuusorganisaation henkilöhallinnasta. Määrittelee osaltaan turvallisuustoiminnan tavoitteet yhdessä turvallisuuspäällikön kanssa. Antaa turvallisuushenkilöstölle taloudelliset toimintaresurssit. Päättää laajoissa onnettomuus- ja vahinkotilanteissa toiminnan muutoksista.

Turvallisuuspäällikkö Johtaa turvallisuustoimintaa ja vastaa siitä, että tilat pysyvät säädösten, määräysten ja ohjeiden edellyttämässä kunnossa. Koordinoi turvallisuusorganisaation toimintaa ja vastaa pelastustoimintaan liittyvien harjoitusten organisoinnista. Pitää yhteyttä alan viranomaisiin ja osallistuu palo- ja työsuojelupiirin tarkastuksiin.

Määrittelee osaltaan turvallisuustoiminnan painopistealueet yhteistyössä turvallisuusjohtajan kanssa. Vastaa turvallisuusmateriaalin hankkimisesta ja ylläpitämisestä. Arvioi turvallisuustoiminnan tuloksellisuutta ja raportoi toiminnastaan johdolle. Johtaa turvallisuushenkilöstön toimintaa onnettomuus- ja vahinkotilanteissa.

Kiinteistön turvallisuusvastaava (seurakuntamestari) Huolehtii päivittäisen työn ohella palo- ja henkilöturvallisuuden sekä muun pelastus- / turvallisuustoiminnan ylläpitämisestä alueellaan. Huolehtii työpaikallaan pelastus-, sammutus-, ensiapu- tai muiden toimenpiteiden käynnistämisestä onnettomuus- tai vahinkotilanteissa. Poistuu itse viimeisenä omalta vastuualueeltaan (evakuointitilanne). Huolehtii pelastus- / turvallisuustoimintaan liittyvän valmiuden ylläpitämisestä alueellaan. Perehdyttää työntekijät työpaikan turvallisuusjärjestelyihin ja toimintaan onnettomuustilanteissa. Kehittää ja tekee esityksiä turvallisuuden kehittämiseksi. Ilmoittaa turvallisuuspäällikölle työpaikalla tapahtuvista turvallisuustoimintaan vaikuttavista tapahtumista. Päivittää ja ylläpitää kiinteistön pelastussuunnitelmaa.

Turvallisuusvalvojat Seuraavat päivittäisen työn ohella palo- ja henkilöturvallisuuden sekä muun pelastus- / turvallisuustoiminnan ylläpitämisestä alueellaan. Huolehtivat evakuointitilanteesta, että kaikki henkilöt ovat poistuneet omalta vastuualueeltaan. Ilmoittavat havaitsemistaan turvallisuuspuutteista kiinteistön turvallisuusvastaavalle.

5.3 Turvallisuuhenkilöstön koulutus ja tiedotus

Yhtymän palveluyksiköiden ja seurakuntien järjestämien tilaisuuksien vastuuhenkilöille koulutetaan pelastussuunnitelman sisältö. Kun henkilöt liikkuvat eri kohteissa, niin he ennen tilaisuuden alkua lukevat kiinteistökohtaiset pelastussuunnitelmat. Niihin kirjattuja tietoja sisältyy myös viikkokohtaiseen turvallisuussuunnitteluun.

Yhtymään tulevan uuden työntekijän perehdyttäjän tulee esitellä tarkasti sen kiinteistön pelastussuunnitelma, missä henkilö pääasiassa työskentelee. Jos työntekijän työnkuva edellyttää työskentelemistä useissa kiinteistöissä, niin hän tutustuu niiden pelastussuunnitelmiin oma-aloitteisesti.

Opastauluihin on merkitty alkusammutuskaluston, poistumisteiden ja ensiapuvälineiden sijainnit. Käsisammuttimet on merkitty omilla opastekilvillä.

5.4 Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Johdon edustaja	Aarne Kiviniemi Oulun seurakuntayhtymä puh. 050 5223285 aarne.kiviniemi@evl.fi
Turvallisuuspäällikkö	Jukka Rönköharju Oulun seurakuntayhtymä puh. 040 8477641 jukka.ronkonharju@evl.fi
Turvallisuusvalvoja	2-3 kohteessa pääsääntöisesti työskentelevää henkilöä Oulun seurakuntayhtymä
Kiinteistön turvallisuusvastaava	Kohteen seurakunta- tai vahtimestari Oulun seurakuntayhtymä

5.5 Kiinteistön tärkeät numerot

Tehtävä	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysnumero
Omatoiminen huolto	Kiinteistöpalvelut	044 3161730	040 5652674
Vartiointiliikkeen yhteystiedot	Securitas	020 4912600	020 4912600

Huolto			
	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysajat
Automaattinen paloilmoinjärjestelmä: Hoitaja	Jari Musta	044 3161571	
Huoltopäivystys	ISS Palvelut Oy	040 5652674	Työajan ulkopuolella
Huoltopäivystys	Oulun Viemärihuolto	044 7518340	Työajan ulkopuolella
Ilmanvaihtokone: Huoltohenkilö	Jari Musta	044 3161571	
Käsisammutin: Huoltohenkilö	Sammutinhuolto Hasak	040 8618701	
Pikapaloposti: Huoltohenkilö	Sammutinhuolto Hasak	040 8618701	
Poistumisopastus: Huoltohenkilö	Jari Musta	044 3161571	
Sähköhuolto	Oulun Energia	08 55843222	Jatkuva päivystys
Vesihuolto	Oulun Vesi	044 7033800	Työajan ulkopuolella

5.6 Muut tärkeät numerot

Toimija	Puhelinnumero	Päivystysajat
Hätänumero	112	24 h
Myrkytystietokeskus	0800 147 111	24 h

6 Riskien arviointi

Turvallisuuden näkökulmasta riski tarkoittaa onnettomuuden todennäköisyyden ja seurausten yhdistelmää. Tärkeä osa turvallista kiinteistöä on turvallisuusriskien tunnistaminen ja niiden seurausten arviointi. Seuraavilla sivuilla on tunnistettu riskit, jotka kohdistuvat ihmisiin, omaisuuteen ja ympäristöön. Tunnistettuihin riskeihin on laadittu toimenpide-ehdotukset, joilla riskejä voidaan poistaa, vähentää ja hallita. Vain tunnistettua riskiä voidaan hallita.

Riski	Syyt	Seuraukset	Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt
Luonnonilmiöt	Erilaiset luonnonilmiöt	Sähkökatkot, omaisuusvahingot, henkilövahingot, kuolema	– Pitkäaikaisiin sähkökatkoksiin varautuminen taskulampuin – Piha-alueiden puiden kunnosta huolehtiminen ja tarvittaessa poistaminen – Viranomaisten ulkonaliikkumiskiellon noudattaminen – Katon kunnosta huolehtiminen

Riski	Syyt	Seuraukset	Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt
Rikos	Ilkivalta, murtautuminen, varkaus, väkivalta, uhkailut, tuhopoltto, päihtyneet henkilöt, tietojärjestelmien haittaohjelmat, tietovuodot	Omaisuuksvahingot, henkilövahingot	– Kiinteistöt on varustettu ajantasaisella lukituksella – Henkilöstön tilat on lukittu – Henkilöstön liikkuesssa lukituista ovista huomioitava, että ulkopuolisia henkilöitä ei pääse tiloihin – Henkilöstö osallistuu säännöllisesti uhkatilannekoulutukseen – Tietohallinto on ohjeistanut ATK-turvallisuuteen liittyvät asiat – Jos tietokone jätetään vartioimatta, on tietokoneelta aina kirjauduttava ulos – Työhuoneessa tai -pöydällä ei saa olla näkyvillä ja käteen otettavissa mitään lyömiseen soveltuvaa esinettä – Tiloissa ja työskentelypisteillä, joissa kohdataan asiakkaita, on aina kaksi poistumistietä – Vartijakutsu-painikkeet ovat käytettävissä

Riski	Syyt	Seuraukset	Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt
Sairaskohtaukset	Asiakkaissa runsaasti vanhuksia, joilla sairauksia	Henkilövahingot, kuolema	– Ensiapuvälineiden sijainnit on esitetty pohjapiirroksessa ja henkilökunta löytää ne ja osaa käyttää niitä – Kiinteistössä tulee toimia SPR:n EA-kurssin suorittanut henkilökunnan jäsen – Henkilökuntaa tiedotetaan EA-kursseista ja kannustetaan osallistumaan niille
Tapaturmat	Kaatumiset, kompastumiset, liukastumiset	Henkilövahingot, kuolema	– Piha-alueiden kunnosta huolehditaan niin kesällä kuin talvella (hiekoitus, lumen/jään pudotukset katoilta, kasvillisuuden kunnan seuraaminen ja tarvittaessa harventaminen/poistaminen) – Kulkuväylät pidetään esteettöminä – Valaistuksen riittävydestä ja kunnosta huolehditaan – Sisätiloihin lisätään tarvittaessa liukkaudenestotarroja – Henkilökunnalle järjestetään mahdollisuus osallistua ensiapukoulutukseen – Seurataan ja reagoidaan tulleisiin vaaratilanneraportteihin

Riski	Syyt	Seuraukset	Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt
Tulipalovaarat	Oikosulut, rikkinäisen sähkölaitteen aiheuttama palo, vioittuneet jatkojohdot, rasva- tai muu palo keittiössä, huolimaton tupakointi, tuhopoltto, kynttilöiden ja roihujen polttaminen, tiloja luovutetaan ulkopuolisten käyttöön	Omaisuuksvahingot, savuvahingot, henkilövahingot, kuolema	– Vioittuneita sähkölaitteita ei käytetä ja ne hävitetään asianmukaisesti – Sähkölaitteet ladataan valvottuna – Kiinteistössä on automaattinen palovaroitinjärjestelmä, joka pidetään toimintakuntoisina – Kiinteistön alkusammutuskalusto pidetään toimintakuntoisena huoltosopimuksella – Poistumisturvallisuudesta huolehditaan pitämällä uloskäytävät esteettöminä – Pelastustiet pidetään vapaana – Ylimääräistä palokuormaa ei kerrytetä kiinteistöön tai sen lähetyville – Palavien aineiden säilytys on sääntöjen mukaista – Kynttilöitä poltetaan vain tiloissa, joissa on henkilöitä paikalla – Roihut sijoitetaan tarpeeksi kauas rakennuksesta – Tilojen käytön opastaminen ulkopuolisille. Tiloista vastuussa oleva taho

Riski	Syyt	Seuraukset	Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt
			opastaa vuokraajan kiinteistökohtaiseen pelastussuunnitelmaan ja korostaa omatoimisia pelastustoimenpiteitä ja niiden käynnistämistä. Tilan vuokraajalla tulee olla nimettyä tilaisuuden turvallisuudesta vastaava henkilö – Vastuu paloturvallisuudesta kuuluu kaikille rakennuksessa toimiville ja henkilökunta huolehtii asiakkaiden turvallisuudesta
Vesivahingot	Putkirikko, rankkasade, rakenteiden vesitiiviiden pettäminen, rakentamis- ja materiaalivirheistä johtuva tapaturma, pesukoneiden ja kylmäkoneiden rikkoontuminen, pakkasen aiheuttamat vahingot, ilkivalta	Omaisuuksien vahingot	– Kiinteistöjen kunnosta huolehtiminen asianmukaisesti – Kylmälaitteiden ja pesukoneiden seuranta ja huolto – Katto ja vedenpoistojärjestelmä pidetään puhtaana – Havaituista vioista ilmoitetaan aina kiinteistöpalveluihin

7 Turvallisuusjärjestelyt

7.1 Toimitilaturvallisuus

Kiinteistössä on murtohälyttimiä

Murtohälytin

Kuvaus	Kiinteistössä on kiinteistönvalvonta, jonka ilmoitukset menevät kiinteistöhuoltoon sekä rikosilmoitin, jonka ilmoitukset menevät vartiointiliikkeeseen
--------	--

7.2 Sammutuskalusto

Sijainti	Sammutuskalusto	Kuvaus
Keittiössä, pääeteisen tuulikaapissa ja varhaiskasvatus/nuorisotiloissa	Käsisammutin	Keittiössä hiilidioksidisammutin
Varhaiskasvatus/nuorisotilan tuulikaapissa	Pikapaloposti	
Keittiössä	Sammutuspeite	

Hiilidioksidisammutin keittiössä

Käsiammutin varhaiskasvatusta/nuorisotiloissa

Pikapaloposti varhaiskasvatusta/nuorisotilan tuulikaapissa

Sammutuspeite keittiössä

Alkusammuttimet tulee tarkastaa:

- vähintään vuoden välein kun käsisammutin on alttiina sammuttimen toimintakuntoon vaikuttaville tekijöille, kuten kosteudelle, tärinälle tai lämpötilojen vaihtelulle (ulkotilat)
- vähintään kahden vuoden välein (sisätilat)

Pikapalopostit tulee tarkastaa:

- Pikapalopostien toimivuus tulee tarkastaa vuoden välein. Pikapalopostien letkujen koeponnistus tulee tehdä viiden vuoden välein.

7.3 Turvalaitteet

Poistumisopastus

Poistumisopastuksella osoitetaan poistuminen rakennuksesta. Viallisista tai puutteellisista opasteista on ilmoitettava kiinteistöhuoltoon.

Poistumisopastus

Kuvaus	Poistumis- ja merkkivalot
Kattavuus	Koko kiinteistö
Huoltohenkilö	Jari Musta Oulun seurakuntayhtymä puh. 044 3161571

Ilmanvaihdon pysäytys

Mikäli rakennukseen kohdistuu ulkoinen vaara, kuten palokaasut viereisestä rakennuksesta, tulee ilmanvaihto sulkea. Tällöin pelastusviranomainen antaa yleensä hätätiedotteen, jossa annetaan myös lisäohjeita ja kehoitus ilmanvaihdon pysäytykseen.

Ilmanvaihdon saa pysäyttää kuka tahansa.

Ilmanvaihdon pysäytys: Pääeteisessä paloilmottimen vieressä IV-hätäseis -painike sekä varhaiskasvatus/nuorisotilojen tuulikaapissa

IV-hätäseis pääeteisen tuulikaapissa

IV-hätäseis varhaiskasvatus/nuorisotilan tuulikaapissa

7.4 Ensiapu

Työturvallisuuslain (738/2002) 46 § mukaan työnantajan on huolehdittava työntekijöiden ja muiden työpaikalla olevien henkilöiden ensiavun järjestämisestä, annettava ohjeet ensiavun saamiseksi sekä varattava työpaikalle tai sen välittömään läheisyyteen riittävä määrä asianmukaisia ensiapuvälineitä.

- Ensiapukoulutusta on järjestetty.
- Ambulanssi ohjataan:
Etuovelta.

Tehdystä hätäilmoituksesta tai pelastusviranomaisten paikalle tulosta seurakuntamestari tai toiminnan vastuuhenkilö ilmoittaa jollekin seuraavista henkilöistä:

Yhtymäjohtaja, puh 0505223285

Viestintäjohtaja, puh 0405462713

Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja, puh 0405747168

Turvallisuuspäällikkö, puh 040 847 7641

- Ensiaputarvikkeista vastaa: Jukka Rönköharju puh. 040 8477641.

Kiinteistössä on saatavilla ensiaputarvikkeita seuraavasti:

Tarvike	Sijainti
Ensiapukaappi	Keittiössä
Ensiapukaappi	Varhaiskasvatus/nuorisotiloissa

7.5 Paloturvallisuus

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Automaattisen paloilmoitinjärjestelmän tarkoituksena on varoittaa kiinteistön käyttäjiä alkavasta palosta. Järjestelmä havaitsee tulipalon nopeasti ilmaisimien reagoidessa paloon ja palokellot alkavat soida. Järjestelmä välittää hälytyksen automaattisesti hätäkeskukseen.

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Kuvaus	Kiinteistössä on automaattinen paloilmoitin. Paloilmoitinkeskus on pääeteisen tuulikaapissa. Kiinteistössä on useita paloilmaitimia, paloilmaitinpainikkeita ja palokelloja.
Keskuksen sijainti	Pääsisääkäynnin tuulikaapissa
Kattavuus	Koko kiinteistö
Hoitaja	Jari Musta Oulun seurakuntayhtymä puh. 044 3161571

Kiinteistössä useita paloilmaitinpainikkeita

Ilmoituksensiirtoyhteyden toiminnallisuuden varmistaminen

- Määräaikaishuollot ja vikakorjaukset
- Ilmoituksensiirtoyhteyden kuukausikokeilu
- Määräaikaistarkastukset

Toimenpiteet ilmoituksensiirtoyhteyden vian ilmaantuessa

Mikäli havaitaan vika ilmoituksensiirtoyhteydessä, järjestetään kiinteistössä valvonta tehostetusti henkilökunnan voimin.

- Yhteys hätäkeskukseen
- Päivystäjä valvomaan paloilmoitinkeskusta
- Päivystäjä suorittaa tarvittaessa hätäilmoituksen ja opastaa pelastuslaitosta palokohteeseen

Poistumisreitit

Poistumisturvallisuuden periaatteena on, että rakennuksen kaikista tiloista on joka hetki päästävä poistumaan vähintään kahta kulkureittiä pitkin ilman avainta tai muuta oven avausvälinettä. Ovia ei saa pitää työaikana takalukossa. Uloskäyntien edessä ei saa säilyttää tavaraa.

Kokoontumispaikka: Autojen pysäköintialue kiinteistön edessä

Tulityöt

Tulityöt määritellään töiksi, joissa syntyy kipinöintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joka aiheuttaa palovaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasun- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta, joista syntyy kipinöintiä, sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta. Tulitöille on aina niiden palovaaran vuoksi harkittava vaihtoehtoisia menetelmiä.

Tulitöiden suorittaminen tilapäisellä tulityöpaikalla vaatii aina tulityöluvan. Tulityön suorittajalla on oltava voimassa oleva tulityökortti.

Tulityölupia voivat myöntää seuraavat tulitöiden vastuuhenkilöt:

Jukka Rönköharju
Oulun seurakuntayhtymä
puh. 040 8477641

jukka.ronkonharju@evl.fi

Aapo Korteniemi
Oulun seurakuntayhtymä
puh. 044 3161730

aapo.korteniemi@evl.fi

Paloilmoitinlaitteiston hoitajan on huolehdittava tarpeellisista irtikytkennöistä, jotta tulityöt tai muut remonttityöt eivät aiheuta aiheetonta paloilmoitusta.

Mahdolliset paloilmoitinjärjestelmän irtikytkennät on kytkettävä takaisin päälle.

8 Muut järjestelyt

8.1 Ilmanvaihtokone

Ilmanvaihtokone

Sijainti	Tekninen tila
Kuvaus	Ilmanvaihtokoneen tyyppi: Ilmastointikone
Hätä-seis-painikkeen sijainti	Pääeteisessä paloilmoittimen vieressä IV-hätäseis -painike sekä varhaiskasvatus/nuorisotilojen tuulikaapissa
Huoltohenkilö	Jari Musta Oulun seurakuntayhtymä puh. 044 3161571

IV-hätäseis pääeteisen tuulikaapissa

IV-hätäseis varhaiskasvatus/nuorisotilan tuulikaapissa

9 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

Huomiothan, että kiinteistön **pohjakuva** löytyy Liitteet -välilehden alta. Pohjakuvasta löytyvät kaikki kiinteistön keskeisimmät turvallisuusjärjestelyt.

9.1 Turvallisuusorganisaatio

Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Johdon edustaja	Aarne Kiviniemi Oulun seurakuntayhtymä puh. 050 5223285 aarne.kiviniemi@evl.fi
Turvallisuuspäällikkö	Jukka Rönköharju Oulun seurakuntayhtymä puh. 040 8477641 jukka.ronkonharju@evl.fi
Turvallisuusvalvoja	2-3 kohteessa pääsääntöisesti työskentelevää henkilöä Oulun seurakuntayhtymä
Kiinteistön turvallisuusvastaava	Kohteen seurakunta- tai vahtimestari Oulun seurakuntayhtymä

9.2 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta **SOITA NUMEROON: 112**

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellessään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästy-

tää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästytä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatuasi siihen luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatuasi luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti:

Etuovelta.

Tehdystä hätäilmoituksesta tai pelastusviranomaisten paikalle tulosta seurakuntamestari tai toiminnan vastuuhenkilö ilmoittaa jollekin seuraavista henkilöistä:

Yhtymäjohtaja, puh 0505223285

Viestintäjohtaja, puh 0405462713

Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja, puh 0405747168

Turvallisuuspäällikkö, puh 040 847 7641

9.3 Tiedottaminen onnettomuus- ja kriisitilanteissa

- Onnettomuuksista tiedottaa julkisuuteen poliisi tai palokunta
- Yhteydet tiedotusvälineisiin hoitaa viestintäpalvelut
- Lausuntoja yhtymän nimissä antaa yhtymäjohtaja ja seurakunnan nimissä kirkkoherra
- Työntekijät eivät anna koskaan asianosaisten tietoja julkisuuteen
- Poliisi ilmoittaa tapahtuneesta menehtyneen omaisille ja virka-apua annetaan tarvittaessa
- Puhelinnumerot:

Yhtymäjohtaja 0505223285

Viestintäjohtaja 0405462713

YKN:n pj 0405747168

- Estä vahinkojen syntyminen
- Hälytä apua, hätäkeskus 112
- Ilmoita esimiehellesi
- Suuret vahingot ja kaikki onnettomuudet aina yhtymäjohtajalle, viestintäjohtajalle ja YKN:n puheenjohtajalle
- Noudata viranomaisilta ja esimieheltäsi saamiasi ohjeita
- Suuronnettomuus: seuraa uutisia

Suurista vahingoista ja kaikista onnettomuuksista tieto välitetään yhtymäjohtajalle, yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajalle ja viestintäjohtajalle. Sama koskee muita kriisinomaisia tilanteita. Tärkeää on varmistaa, että heistä ainakin yksi saa tiedon. Tekstiviesti, sähköposti tai vastaajapalveluun jätetty viesti ei riitä. Pienissä vahingoissa riittää ilmoitus esimiehelle.

Onnettomuustilanteissa tiedotusvastuu muun muassa pelastustoimien etenemisestä on aina sillä viranomaisella, jolla on tilanteen johtovastuu, yleensä pelastustyötä johtavalla viranomaisella. Yhteydet omaisiin ja viranomaisiin hoitaa pääsääntöisesti pelastustoimi, joka tarvittaessa pyytää virka-apua seurakunnalta.

Seurakuntayhtymän nimissä lausuntoja antaa yhtymäjohtaja ja seurakunnan nimissä kirkkoherra tai heidän sijaisensa. Tiedotusvälineitä saattaa kiinnostaa ensimmäisen silminnäkijän tai muun asiaan keskeisesti liittyvän seurakuntien työntekijän henkilökohtainen kokemus. Haastattelutilanteessa on muistettava, että väärä tieto on vaikeaa jälkikäteen korjata ja väärät tiedot saattavat johtaa tilanteen hankaloitumiseen. Siksi haastatteluvastauksissa tulee pysyttävä omassa todellisessa, henkilökohtaisessa kokemuksessa, mutta ei ryhtyä arvioimaan syitä tai seurauksia.

Puhelinvaihte ja toimistonhoitajat ohjaavat kriisiin liittyvät yhteydenotot viestintäjohtajalle tai tapauskohtaisesti sovitulle muulle henkilölle.

Puhelinvaihteen numero on (08) 316 1300

9.4 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä ja tarkista

- Mitä on tapahtunut?
- Tarkista henkilön tila (herääkö, hengittääkö).

Anna tarvittaessa ensiapua

- Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tee hätäilmoitus

- Soita numeroon **112**.
- Kerro, mistä soitat. **Rivitie 9, JÄÄLI**
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.
- Ilmoita potilaan tilassa tapahtuneista muutoksista hätäkeskukseen.

Näin elvytät

Potilaan elvyttäminen:

- Siirrä potilas väljempään tilaan.
- Avaa hengitystiet (Ojenna autettavan pää leuan kärjestä nostamalla ja toisella kädellä otsasta painamalla.)
- Aloita elvytys painalluksilla.
- Etsi painelukohta (rintalastan alaosa kahden sormen leveyden verran ylöspäin).
- Vie kädet rinnalle päällekkäin ja paina rintakehää alas (älä ryskää!) tasaisesti (30) painalluksen verran.
- Käännä pää taaksepäin ja sulje nenä.
- Paina tiiviisti huulet huulia vasten.
- Puhalla aikuiselle sen verran kuin omista keuhkoista tulee yhdellä kertaa ja tee se kaksi kertaa (lapsille huomattavasti vähemmän, vauvalle poskosilla).
- Jatka elvytystä tauotta rytmillä 30:2, (kunnes autettava herää: liikkuu, avaa silmänsä ja hengittää normaalisti, ammattihenkilöt antavat luvan lopettaa tai voimasi loppuvat.)

Verenvuodon tyrehtytys:

- Aseta potilas makuaasentoon.
- Jos verenvuoto on raajassa, kohota raajaa.
- Tyrehtytä vuoto painamalla sormin tai kämmenellä suoraan vuotokohtaa.
- Tee paineside

Sokkipotilaan ensiapu:

- Tyrehdytä verenvuodot.
- Aseta potilas pitkälleen jalat koholle.
- Peittele lämpimästi
- Huolehdi, että hengitystiet pysyvät avoimina.
- Käänä tajuton kylkiasentoon.
- Rauhoita potilasta.
- Älä anna juotavaa, koska se voi johtaa oksenteluun.

9.5 Tulipalo

Pelasta ja varoita

- Pelasta välittömässä vaarassa olevat ja varoita muita.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Sammuta ja rajoita

- Yritä alkusammutusta, vältä savua. Älä vaaranna itseäsi.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla palotilaan johtavat ovet ja ikkunat.

Hälytä

- Käytä paloilmoitinpainiketta palokunnan hälyttämiseen sekä varoittaaksesi muita palokelloilla.
- Päästyäsi turvalliseen paikkaan soita numeroon **112** (myös käytettyäsi paloilmoitinpainiketta).
- Kerro mistä soitat ja missä palaa (osoite ja kerros) ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Opasta

- Opasta pelastushenkilöstö paikalle.
- Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti:
Etuovelta.

Tehdystä hätäilmoituksesta tai pelastusviranomaisten paikalle tulosta seurakuntamestari tai toiminnan vastuuhenkilö ilmoittaa jollekin seuraavista henkilöistä:

Yhtymäjohtaja, puh 0505223285

Viestintäjohtaja, puh 0405462713

Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja, puh 0405747168

Turvallisuuspäällikkö, puh 040 847 7641

Evakuointitilanteessa kokoontumispaikka on: Autojen pysäköintialue kiinteistön edessä

Varakokoontumispaikka: Viereinen kiinteistö

9.6 Toimenpiteet hätäpoistumistilanteessa

Palonalku on havaittu ja hätäilmoitus on tehty, tai palovaroittimen sireeni hälyttää.

OTA JOHTOVASTUU / TEE TILANNEARVIO

Toiminnasta vastaava henkilö tai seurakuntamestari

TEHTÄVÄT / TEHTÄVIEN JAKO

Määrää itsellesi apulaisia pelastustehtäviin henkilökunnan lisäksi

1. Selvitetään mistä hälytys aiheutuu

- Tarkasta paloilmoittimelta palopaikka ja paikanna se kaaviosta
- Missä palaa, onko savua
- Onko vikahälytys
- Onko "pikkujuttu"

2. Onko ihmisiä vaarassa

3. Päätös hätäpoistumisesta – johtovastuussa olevan on tehtävä ratkaisu

- Onko savua
- Siirrytäänkö ulos

4. Hätäilmoitus tai varmistussoitto 112

- Tilannetietoja

5. Käske opastus ja liikuntarajoitteisten auttaminen

6. Kuuluta tilaisuuden keskeyttäminen ja kerro tilanne

- Ohjeet poistumisesta ja missä on kokoontumispaikka
- Mitä mukaan
- Tietävätkö kaikki

7. Käske tilojen tarkastus, että kaikki ovat poistuneet

- Ilmoitukset tarkastustuloksista

8. Nimeä johtaja kokoontumispaikalle

- Ensiavun järjestäminen
- Puuttuvien kysely
- Informaatio tilanteesta ja jatkosta

9. Yhteistyö pelastustyön johtajan kanssa

- Yleisavain
- Rakennuksen tuntemus

10. Ilmoitukset

- Yhtymänjohtaja, yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja, viestintäjohtaja
- Lähin oma esimies

9.7 Toiminta palohälytystilanteessa

Rakennuksessa on automaattinen paloilmoitinlaitteisto, joka antaa hälytyksen pelastuslaitokselle. Palohälytyksen kuullessaan jokaisen on viipymättä poistuttava rakennuksesta.

- Ota mukaasi ulkovaatteet, jos ne ovat lähettyvilläsi.
- Sulje ovet ja ikkunat.
- Käytä poistumiseen lähintä mahdollista poistumistietä.
- Opasta asiakkaita ja vieraita.
- Soita turvallisesta paikasta numeroon **112** ja anna lisätietoja tilanteesta. Samalla varmistat, että hätäkeskus on saanut tiedon palosta.
- Siirry kokoontumispaikalle, älä jää sisäänkäyntien edustoille.
- Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman erillistä lupaa.

Kokoontumispaikka: Autojen pysäköintialue kiinteistön edessä

Vaara on ohi vasta, kun pelastuslaitos antaa luvan palata rakennukseen. Kiinteistön turvallisuushenkilöstö välittää tiedon sisälle siirtymisestä henkilökunnalle.

9.8 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Autojen pysäköintialue kiinteistön edessä

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa henkilökunnan edustaja johtaa toimintaa. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetylle kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön.

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman kokoontumispaikan vastuuhenkilön lupaa. Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa kiinteistön turvallisuushenkilöstö. Turvallisuushenkilöstö tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Varakokoontumispaikka: Viereinen kiinteistö

Mikäli kokoontumispaikka ei ole turvallinen, niin siirrytään suojelujohdon erikseen määrittämään turvalliseen varakokoontumispaikkaan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pitempiaikaista suojautumista varten.

9.9 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa

Liikuntarajoitteisten henkilöiden poistuminen rakennuksesta hätätilanteessa voi olla vaikeaa ja hidasta. Pyri auttamaan heitä mahdollisuuksiesi mukaan.

Huomioitavia asioita autettaessa liikuntarajoitteista henkilöä poistumisessa

- Auta liikuntarajoitteista poistumaan omien kykyjesi mukaan.
- Huolehdi auttamastasi henkilöstä myös ulospääsyn jälkeen.

9.10 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
 - huoltomiehelle: Kiinteistöpalvelut, puh. 044 3161730, päivystys 040 5652674
 - päivystäjälle, Oulun Vesi 044 7033800
- Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.
- Veden pääsulku: Lämmönjakohuoneessa, käynti ulkokautta.
Lämmönjako katkaistaan sulkemalla lämmönvaihtimesta venttiilit
Lämmin käyttövesi sulkemalla kaikki hanat, joissa lukee lämmin käyttövesi
Kylmä käyttövesi katkaistaan päävesisulusta, joka sijaitsee lämmönjakohuoneessa (tunnistat venttiilin punaisesta väristä ja vieressä on vesimittari)
- Lämmönjakohuone: Kiinteistön takana, käynti ulkokautta
- Sähköpääkeskus: Kiinteistön takana, käynti ulkokautta

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Ilmoita kiinteistönhoidolle ja tarvittaessa hätäkeskukseen **112**.

9.11 Väkivallan uhatessa

Aseettomassa uhkaustilanteessa, toimi seuraavasti.

- Käyttäydy rauhallisesti ja pyri rauhoittamaan henkilö omalla käytökselläsi.
- Varmista, ettet käännä selkääsi tai ajaudu nurkkaan, jotta sinulla on aina pakotie uhkaavasti käyttäytyvän henkilön läheisyydestä.
- Mahdollisuuksien mukaan pyydä apua.
- Pakene ja auta muita pakenemaan paikalta

Pidä huolta omasta turvallisuudestasi. Pyri ohjaamaan uhkaava henkilö paikkaan, jossa hän ei voi olla vahingoksi muille. Tapauksen jälkeen ilmoita tapahtuneesta tarvittaessa poliisille.

Jos uhkaavalla henkilöllä on ase, toimi seuraavasti.

- Älä tee vastarintaa.
- Tee vain mitä uhkaaja käskee.
- Pyri mahdollisuuksien mukaan varoittamaan muita.
- Ovien sulkemisella voidaan rajoittaa henkilön kulkua kiinteistössä.
- Tilanteen jälkeen, soita **112**, jotta paikalle saadaan ammattiapua mahdollisimman nopeasti. Kuuntele ohjeita ja toimi niiden mukaan.

Jokainen uhkaus ja havainto mahdollisesta uhkatilanteesta on otettava vakavasti ja niistä on ilmoitettava välittömästi poliisille. Omalla käyttäytymisellä voi olla mahdollista vaikuttaa tilanteen kehittymiseen, ota siksi kaikki uhkatilanteet vakavasti ja pyri rauhoittamaan jo alkaneet tilanteet.

9.12 Pommiuhka

Pommiuhkaus on usein perätön ja häiriintyneen ihmisen tekemä, mutta se on silti aina otettava vakavasti ja jokaisesta uhkauksesta tulee ilmoittaa poliisille. Tärkeää tilanteessa on säilyttää oma maltti ja rauhallisuus.

Kun uhkaus tulee puhelimitse

- Pysy rauhallisena. Pitkitä puhelua.
- Tee muistiinpanoja. Kirjoita uhkaus sanatarkasti muistiin.
- Kysele kysymyksiä.
 - Missä pommi on?
 - Miltä pommi näyttää?
 - Milloin pommi räjähtää?
 - Miksi?
- Pyri saamaan työtoverin huomio jo puhelun aikana, jotta hän voisi tiedottaa turvallisuudesta vastaavaa jo puhelun aikana.
- Kiinnitä huomiota soittajan puhetyyliin ja äänen sävyihin.
 - Onko hänen puheestaan havaittavissa murteita tai muita erityispiirteitä?
 - Onko hän kiihtynyt?
 - Lukeeko hän viestin paperilta?
- Kuuntele myös taustääniä (esimerkisi liikenne tai taustalla käytävät keskustelut).
- Puhelun jälkeen tiedota asiasta oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaavia henkilöitä (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku).
- Mikäli tämä ei ole mahdollista, soita välittömästi poliisille 112 ja toimi sieltä saatujen ohjeiden mukaisesti.

Epäilyttävä esine tai uhkauskirje

- Älä koske esineeseen.
- Mikäli kyseessä on kirje tai muu vastaava, jota jo olet käsitellyt, paina mieleesi kohdat, joihin olet koskenut, ja sijoita kirje esimerkiksi muovitaskuun.
- Ilmoita välittömästi oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaaville henkilöille (ks. Tur-

vallisuushenkilöstö-luku) sekä poliisille hätänumeroon 112.

- Eristä aluetta mahdollisuuksien mukaan. Pidä mielessä tuleva mahdollinen poliisitutkinta (sormen- ja kengänjäljet ensiarvoisia todisteita).
- Älä hätäänny. Toimi poliisin sekä turvallisuushenkilöstön ohjeiden mukaisesti.

Kun uhkaus tulee netin tms. alustan kautta

- Ilmoita välittömästi oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaaville henkilöille (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku) sekä poliisille hätänumeroon 112.
- Älä hätäänny. Toimi poliisin sekä turvallisuushenkilöstön ohjeiden mukaisesti.

9.13 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuultama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Toimi seuraavasti

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
 - pysytele sisällä, hakeudu yläkerrokseen, kuuntele radiosta lisätietoja
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
 - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
 - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäovet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa.
- Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuleta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.

Säteilyvaara

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle.

- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.
- **Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja. Ota joditabletit vasta viranomaisen kehottuksesta (joditabletteja tulisi olla 2/henkilö).**

Vältä ulkona liikkumista

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta www.pelastustoimi.fi.

9.14 Sähkökatkot

Sähkökatkon sattuessa turvavalot jäävät palamaan.

Toiminta sähkökatkon aikana

Sähköt katkeavat toimitilasta, mutta yleisten tilojen valot toimivat edelleen

- Jos mahdollista, tarkista sulakkeet toimitilan omasta ryhmäkeskuksesta.
- Mikäli ongelma ei ratkennut, niin ota yhteys kiinteistöhuoltoon (puh. 044 3161730).

Sähköt katkeavat sekä toimitilasta että yleisistä tiloista

- Käytä taskulamppua
- Tarvittaessa opasta muita

9.15 Kynttilöiden turvallinen polttaminen

Kynttilöiden turvallisen polttamisen takaamiseksi, otattehan huomioon seuraavat seikat:

- Kynttilöitä saa polttaa vain tiloissa olevissa kynttiläjaloissa tai palamattomien alustojen päällä
- Varmistettahan, ettei kynttilöiden lähellä ole palavia tai helposti syttyviä materiaaleja, esimerkiksi verhoja
- Kynttilöitä ei koskaan saa jättää vartioimatta
- Kynttilöitä ei saa polttaa liian lähekkäin
- Tutustutthan myös kiinteistön alkusammutuskalustoon
- Ohjeistusta, kynttiläjalkoja ja alusia voi tiedustella henkilökunnalta

Hätätapauksessa soita 112

10 Väestönsuojelu

Kiinteistössä ei ole omaa väestönsuojaa. Kiinteistö kuuluu yleisen väestönsuojelun piiriin. Pelastustoimi varautuu alueelliseen väestönsuojeluun. Pelastustoimi varautuu toimimaan myös poikkeusoloissa. Keskeisiä tehtäviä ovat uhkien havaitseminen ja niistä varoittaminen, väestön suojaamismahdollisuuksien ylläpito sekä pelastustoiminnasta huolehtiminen. Tavoitteena on mahdollisimman tehokas toiminta poikkeusolojen onnettomuustilanteissa. Viranomaiset ohjeistavat tarvittaessa väestönsuojaihin siirtymisen.

11 Suojaväistö

Suojaväistöllä tarkoitetaan väestön siirtämistä johdetusti pois vaara-alueelta tilanteissa, joissa sen katsotaan aiheuttavan pienemmän riskin sisätiloihin suojautumiseen verrattuna. Tällaisia tilanteita ovat kaikki nopeasti kehittyvät vaarallisten aineiden onnettomuudet, voimakkaat palokaasujen aiheuttamat haitat, räjähdysvaara ja säteilytilanne.

Suojaväistö tehdään aina viranomaisten erillisen määräyksen perusteella. Viranomaiset ovat jo ennakolta suunnitelleet suojaväistön suorittamisen alueelta ja varanneet siihen tarvittavan kuljetuskaluston.

12 Irtaimiston säilytys

Erilaisten tavaroiden säilyttämisestä voi aiheutua tulipalon syttymisen tai leviämisen vaara, turvallisen poistumisen estyminen hätätilanteessa sekä tulipalon sammuttamisen vaikeutuminen.

Rakennuksen uloskäynnit on aina pidettävä kulkukelpoisina ja esteettöminä.

Uloskäytävät, porrashuoneet, sisäiset käytävät ja varastojen kulkureitit

- Ei saa säilyttää mitään tavaraa.

Rakennusten alla tai läheisyydessä

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa rakennusten seinustoilla, mm. roska-astiat, pahvipinot ja kuljetuslavat

Huom!

- Pelastusviranomainen voi yksittäistapauksissa antaa poikkeuksia, esimerkiksi säilytettäväksi isomman määrän tai sallia säilytyksen eri paikassa tai rajoittaa säilytystä, jos turvallisuus sitä vaatii